

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 3PP/28/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3121010575
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Tóthová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2021:3121010575.3

Uznesenie

Okresný súd Trenčín v trestnej veci odsúdeného W. N., nar. XX.XX.XXXX v Z., trvale bytom B., O. XX/XX, t. č. v ÚVTOS Dubnica nad Váhom, o návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí na Okresnom súde Trenčín dňa 28.10.2021, samosudkyňou JUDr. Evou Tóthovou, takto

rozhodol:

Podľa § 415 odsek 1 Tr. poriadku s použitím § 66 odsek 1, odsek 2 Tr. zákona návrh odsúdeného W. N., nar. XX.XX.XXXX na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

Dňa 20.05.2021 bol Okresnému súdu Trenčín doručený návrh odsúdeného W. N., nar. XX.XX.XXXX na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený v jeho návrhu dôvodil, že vykonaný trest mal výchovný charakter a uvedomil si, že urobil v živote chybu, ktorú oľutoval. Odsúdený ďalej uvádza, že po prepustí sa chce zamestnať a viesť riadny život.

Súd následne o predmetnom návrhu rozhodol uznesením sp. zn. 3Pp/28/2021 zo dňa 13.07.2021, a to tak, že žiadosť odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Proti uvedenému rozhodnutiu zahlásil po jeho vyhlásení na verejnom zasadnutí odsúdený spolu so svojím obhajcom sťažnosť, o ktorej rozhodol Krajský súd v Trenčíne uznesením sp. zn. 3Tos/81/2012 zo dňa 30.08.2021, a to tak, že zrušil rozhodnutie súdu prvého stupňa a zároveň krajský súd uložil okresnému súdu, aby vo veci znovu konal a rozhodol. V odôvodnení rozhodnutia krajský súd uviedol, že:

Podľa názoru krajského súdu vyššie citované závery okresného súdu ohľadne záverov, týkajúcich sa posúdenia splnenia "tretej zákonnej (materiálnej) podmienky" sú nepreskúmateľné. V odôvodnení napadnutého uznesenia súd odôvodňuje nesplnenie tretej podmienky na podmiennečné prepustenie záverom o čiastočnom naplňaní programu zaobchádzania vo všetkých bodoch. Uvedený záver okresného súdu podľa názoru krajského súdu nemá oporu vo výsledkoch vykonaného dokazovania, nakoľko hodnotenie riaditeľa hovorí o čiastočnom plnení programu zaobchádzania len v bode "edukácia" a "ostatné body programu zaobchádzania plní" (č. 1. 4 druhá strana).

Podľa názoru krajského súdu nepreskúmateľný je aj záver okresného súdu o čiastočnom plnení čiastočným plnením programu zaobchádzania v bode edukácia z dôvodu, že odsúdený časť viny pripisuje vplyvu návykových látok. Ak podľa odsudzujúceho rozsudku bol odsúdený uznaný vinný zo spáchania pokračovacieho trestného činu vydierania, spočívajúceho v hrozbe násillia a v použití násillia voči jeho rodičom, aby mu dávali od 10 do 50 eur na neuvedený účel a odsúdenému bolo uložené protitoxikomanické liečenie, z odôvodnenia napadnutého uznesenia v rozpore s ustanovením § 176 ods. 2 Tr. por. nevyplýva, z akých konkrétnych skutočností (z akých konkrétnych skutkových postojov

odsúdeného) okresný súd vyhodnotil pripisovanie časti viny odsúdeným požívaniu návykových látok ako čiastočne kritický postoj k trestnej činnosti.

Podľa ustálenej súdnej praxe (viď R 62/1965) správa o správaní sa odsúdeného a plnení svojich povinností vo výkone trestu odňatia slobody v súvislosti s posudzovaním splnenia podmienok na podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody musí byť natoľko konkrétna, aby bolo možné preveriť údaje a tvrdenia, ktoré sú v nej uvedené a potom ich hodnotiť pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení. Bez preštudovania základného trestného spisu nemožno zodpovedne posúdiť ani závažnosť trestnej činnosti, ani stupeň prevýchovy odsúdeného. V konaní o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody treba hodnotiť predovšetkým stav prevýchovy odsúdeného s prihliadnutím na ustanovenie § 66 ods. 1 Tr. zák. (viď R 63/1965).

Z obsahu spisového materiálu tiež vyplýva, že okresný súd v prejednávanej veci v rozpore s vyššie uvedenou ustálenou súdnou praxou si nežadovávajúci spisový materiál, týkajúci sa odsúdenia odsúdeného, prípadne častí spisu nevyhnutných pre rozhodnutie o žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie, z ktorého dôvodu okresný súd objektívne nemohol mať k dispozícii všetky podklady potrebné pre zodpovedné posúdenie závažnosti trestnej činnosti odsúdeného a stupňa jeho prevýchovy, vrátane posúdenia kritickosti postoja odsúdeného k spáchanej trestnej činnosti. Okresný súd mal k dispozícii len rozsudok Okresného súdu Prievidza, sp. zn. 3T/127/2019 zo dňa 19.11.2019, v ktorom bola rozsudkom schválená dohoda o vine a treste, neobsahujúci odôvodnenie, z ktorého dôvodu okresný súd nemal žiadny podklad na to, aby mohol v danej veci náležite posúdiť, za akých okolností bola odsúdeným spáchaná trestná činnosť, čo ho viedlo k spáchaniu trestnej činnosti, aký viedol život odsúdený pred odsúdením a získať tak relevantné podklady k posúdeniu v kontexte ostatných dôkazov preukázania polepšenia a možnosti očakávania, či odsúdený v budúcnosti povedie riadny život.

Keďže z uvedených dôvodov krajský súd dospel k záveru, že napadnuté uznesenie okresného súdu je nielen nepreskúmateľné, ale aj predčasné, podľa § 194 ods. 1 písm. b) Tr. por. rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Po vrátení veci bude úlohou okresného súdu zadovážiť si spisový materiál, na základe ktorého odsúdený vykonáva uložený trest odňatia slobody, vykonať dokazovanie v rozsahu nevyhnutnom pre zákonné rozhodnutie o žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie a rozhodnúť vo veci.

Súd na základe vyššie uvedeného vytýčil termín verejného zasadnutia, na ktorom vec znovu prejednal.

Súd zistil, že W. N., nar. XX.XX.XXXX bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Prievidza sp. zn. 3T/127/2019 zo dňa 19.11.2019, právoplatným dňa 19.11.2019 pre pokračovací zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Na výkon trestu odňatia slobody nastúpil 26.11.2019. Predpokladane má odsúdený tento trest odňatia slobody vykonať dňa 11.06.2022.

Lehota na podanie návrhu o podmiennečné prepustenie odsúdenému plynie podľa skráteného výpisu klienta od dňa 11.06.2021.

Z hodnotenia ÚVTOS Dubnica nad Váhom vyplynulo, že menovaný má ukončenú špeciálnu školu, pred výkonom trestu bol nezamestnaný. Do výkonu väzby bol dodaný dňa 13.06.2019 do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Ilava, kde neboli v jeho správaní, vystupovaní a plnení povinností zaznamenané žiadne negatíva. Vo voľnom čase sledoval televíziu, počúval rozhlas, čítal knihy, nepravidelne sa zúčastňoval na vychádzkach. Kontakt udržiaval s rodičmi formou korešpondencie, návštev a telefonovaním. V uvedenom ústave začal neskôr vykonávať i trest. Dňa 21.01.2020 bol premiestnený do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom (ďalej len "ústav"). Po absolvovaní nástupného oddielu, kde sa oboznámil s ústavným poriadkom a časovým

rozvrhom dňa, bol umiestnený do kolektívu odsúdených s diferenciačnou skupinou "B". Adaptácia na podmienky výkonu trestu prebehla bez problémov. Jeho správanie a vystupovanie je na požadovanej úrovni. Normy upravujúce výkon trestu má osvojené. V plnení povinností sa počas celého výkonu trestu vyskytlo jedno porušenie ústavného poriadku, pretože nadväzoval nedovolený kontakt tým, že prijal počas vychádzky tabak od odsúdeného z iného sektoru. Toto porušenie bolo vyriešené bez uloženia disciplinárneho trestu. Neskôr sa už porušení povinností, ani ústavného poriadku, nedopustil. S personálom komunikuje iba v prípade potreby, pri komunikácii je slušný, pokyny a nariadenia rešpektuje a dlhodobo plní. Vzťahové problémy, alebo konfliktné situácie nevyvoláva, prípadné záťažové situácie rieši racionálne. Jeho postoj k trestnej činnosti bol spočiatku nekritický. Postupne však prehodnotil svoj postoj, uvedomil si svoje pochybenia najmä vo vzťahu k rodičom, voči ktorým sa dopustil trestnej činnosti. Aktuálne sa dá jeho postoj k trestnej j činnosti hodnotiť ako čiastočne kritický, pretože časť viny pripisuje vplyvu návykových látok. K užívaniu návykových látok prezentuje kritický postoj. Svoj voľný čas využíva aktívne a zmysluplne. Vo voľnom čase pravidelne číta, dostupnú tlač a literatúru, venuje sa kreatívnym činnostiam ako je kreslenie a výroba pohľadníc. Zúčastňuje sa na vychádzkach, počas ktorých pravidelne športuje, občas sa zúčastňuje vedomostných kvízov v rámci sektoru. Počas víkendov sleduje filmy, ktoré sú premietané v rámci ponukového listu kultúrno-osvetovej činnosti. V minulosti bol členom krúžku šikovných rúk. Do pracovného procesu je zaradený na pracovisku s dohľadom v ústave, kde sa vyrábajú komponenty pre automobilový priemysel. Pracovnú technológiu má osvojenú. Zo začiatku sa vyskytli nedostatky v kvantite vykonanej práce, čo sa po upozornení zlepšilo. Pokyny a nariadenia personálu pracoviska rešpektuje a plní, nedovolenej činnosti na pracovisku sa nedopúšťa. Do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného sa zapája pravidelne. Vykonáva najmä činnosti súvisiace s udržiavaním poriadku a čistoty v rámci izby, sektoru a jeho okolia. Dlhodobo vykonáva i pravidelné upratovanie centrálnych spŕch a výmenu odevných zvrškov v rámci izby. Za plnenie pracovných povinností bol jedenkrát disciplinárne odmenený. Kontakt s vonkajším prostredím udržiava najmä so svojimi rodičmi. Na kontaktovanie využíva hlavne telefonovanie, korešpondenciu a návštevy. Právo na videonávštevu si doposiaľ neuplatnil Okrem primárnej rodiny je v kontakte i s priateľkou formou korešpondencie. Vzťahy s primárnou rodinou sa javia ako dobré a podporné, je možné očakávať pomoc od rodičov po prepustení z výkonu trestu. Program zaobchádzania je u menovaného zameraný najmä na zodpovedné plnenie povinností vyplývajúcich zo zákonných a interných noriem, uvedomenie si zodpovednosti za svoje správanie, zvyšovanie úrovne morálneho a právneho vedomia, vedenie k zodpovednosti za svoje konanie, budovanie kritického postoja k trestnej činnosti, tvorenie reálnych a konštruktívnych životných plánov v budúcnosti, protidrogovú osvetu, zmysluplné využívanie voľného času, rozvíjanie a udržiavanie pracovných návykov a podporovanie kontaktov s vonkajším prostredím. Program zaobchádzania plní čiastočne v bode edukácia z dôvodu porušenia ústavného poriadku a čiastočne kritického postoja k trestnej činnosti. Ostatné body programu zaobchádzania plní. Počas doterajšieho výkonu trestu bol jedenkrát disciplinárne odmenený, disciplinárne potrestaný nebol. Resocializačná prognóza je hodnotená ako nepriaznivá na základe vysokého rizika recidívy trestnej činnosti.. Záverom hodnotenia ÚVTOS Dubnica nad Váhom konštatuje, že odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a neodporúča podmiennečné prepustenie.

Z odpisu registra trestov odsúdeného a z obsahu spisu vyplynulo, že odsúdený je doposiaľ prvý krát súdne trestaný.

Zástupca ÚVTOS Dubnica nad Váhom na verejnom zasadnutí uviedol, že od vypracovania hodnotenia odsúdený dostal disciplinárnu odmenu, záver sa však nemení.

Prokurátor okresnej prokuratúry na verejnom zasadnutí uviedol, že: „Ja navrhujem žiadosť odsúdeného o podmiennečné prepustenie opätovne zamietnuť ako nedôvodné.“

Obhajca odsúdeného na verejnom zasadnutí uviedol, že : „My sa domnievame, že sú splnené podmienky pre podmiennečné prepustenie, v hodnotiacej správe sme skutočne nenašli žiadnu negatívnu skutočnosť v tejto hodnotiacej správe, môj klient medzitým získal ďalšiu pochvalu, teda plusový bod v jeho správaní, je vidno, že nejakým spôsobom smeruje k náprave, okrem toho jeho rodičia mali poslať nejaký list, písomnú záruku, nenašli sme to pri nahliadnutí v spise, že majú záujem teda aj o prijatie do domácnosti, aj sa zaručiť za jeho správanie, z uvedeného dôvodu navrhujem podmiennečne prepustiť.“

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že: „Zmenil som sa vo výkone trestu, lutujem skutok, ktorý som spáchal, chcel by som viesť riadny život.“

Predpokladom podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody podľa § 66 ods. 1, Tr. zák. je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to že:

1. odsúdený už vykonal potrebnú časť z výmery uloženého a nariadeného trestu odňatia slobody (formálna podmienka),
 2. vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie (prvá materiálna podmienka) a
 3. môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, tj. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy (druhá materiálna podmienka).
- § 66 ods. 1 Tr. zák. pritom vyjadruje najmä požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného (dve materiálne podmienky), ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmiennečné prepustenie a ktorá pritom musí vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného. Očakávanie, že odsúdený po podmiennečnom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu. Pri rozhodovaní sa prihliadne aj na to, v akom ústave vykonáva trest odňatia slobody.

Súd po oboznámení sa so spisovým materiálom, predovšetkým s návrhom odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, hodnotením ústavu, skráteným výpisom klienta a odpisom registra trestov zistil, že u odsúdeného bola síce splnená formálna podmienka na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody (lehota na podanie návrhu o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody), ale nebola u neho splnená podmienka materiálna. Na tomto základe preto dospel k záveru, že jeho návrh nebol s poukazom na § 66 ods. 1 Tr. zákona dôvodný. Z tohto ustanovenia vyplýva, že predpokladom podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to tých, že odsúdený vykonal už potrebnú časť z výmery uloženého a nariadeného trestu odňatia slobody, vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t.j. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Citované ustanovenie vyjadruje predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmiennečné prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného, pričom očakávanie, že odsúdený po podmiennečnom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu. Pri rozhodovaní sa prihliadne aj na to, v akom ústave vykonáva trest odňatia slobody.

Pokiaľ ide o splnenie prvej zákonnej (formálnej) podmienky, je pravdou, že odsúdený už vykonal potrebnú časť z výmery uložených trestov odňatia slobody.

Čo sa týka druhej zákonnej (materiálnej) podmienky, že počas doterajšieho výkonu trestu preukazuje schopnosť viesť riadny život v podmienkach výkonu trestu, plnením svojich pracovných aj mimopracovných úloh vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu odňatia slobody, tak v danom prípade sa táto podmienka tiež javí ako splnená. Treba však dať do pozornosti, že odsúdený síce bol 2 x disciplinárne odmenený, ale bolo zistené aj porušenie v oblasti ústavného poriadku, pretože nadväzoval nedovolený kontakt tým, že prijal počas vychádzky tabak od odsúdeného z iného sektoru. Uvedené porušenie bolo vyriešené pohovorom. Súd však prihliadol na to, že po uvedenom nedostatku sa podobné konanie u odsúdeného neopakovalo, ako aj na to, že zvyšok hodnotenia týkajúci sa plnenia predpisov povinností vo výkone trestu odňatia slobody vyznieva pozitívne, v prospech odsúdeného.

Splnená nebola tretia z citovaných podmienok, ktorou je dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného na slobode. Súd prihliadol predovšetkým na výpovede svedkyne N. E. a svedka B. N. zo spisu Okresného súdu Prievidza sp. zn. 3T/127/2019, ako aj na záver hodnotenia ÚVTOS Dubnica nad Váhom, ktorý neodporučil odsúdeného podmiennečne prepustiť. Z hodnotenia ústavu vyplynulo, že resocializačná prognóza odsúdeného je nepriaznivá a riziko jeho sociálneho zlyhania je hodnotené ako vysoké. Odsúdený program zaobchádzania plní čiastočne v bode edukácia, a to z dôvodu porušenia ústavného poriadku a čiastočne kritického postoja k trestnej činnosti. Ostatné body zaobchádzania plní. Súd má za to, že v prípade odsúdeného W. N. nebola daná dostatočná záruka, že v prípade prepustenia na slobodu bude viesť riadny život a nevráti sa jednak k požívaniu drog a jednak k vynucovaniu si pod hrozbou násilia ako aj násilím od poškodených peniaze, ktorí sa ho v prípravnom konaní báli a vystupoval voči ním agresívne.

Súd sa tak stotožnil so záverom hodnotenia ústavu, ktorý neodporučil odsúdeného podmiennečne prepustiť. Súd len dodáva, že pri rozhodovaní o návrhu o podmiennečné prepustenie, súd primárne vychádza zo záverov hodnotenia ústavu, pretože iba osoby podieľajúce sa na prevýchove odsúdeného, môžu podať objektívny obraz o stupni nápravy. V danom prípade súd nezistil iné skutočnosti, ktoré by záver hodnotenia ústavu ako aj jeho odporúčanie spochybňovali.

Prihliadajúc na všetky vyššie uvedené zistenia a úvahy súd návrh odsúdeného zamietol.

Poučenie:

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní odo dňa jeho oznámenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne. Oznámením je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť. Ak sa uznesenie vyhlásilo v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. Sťažnosť nemôže podať ten, kto sa práva na jej podanie výslovne vzdal.